

Ministr zemědělství: Ochrana zdraví spotřebitelů je pro mě absolutní prioritou. Intenzivně kontrolujeme dovozy obilovin i živočišných produktů z Ukrajiny

21. 04. 2023

20.4.2023 - Tisková zpráva - Naše dozorové orgány intenzivně kontrolují dovozy zemědělských produktů z Ukrajiny. Všechny dosavadní výsledky jsou v pořádku a neprokázaly obsah žádných zakázaných látek. Ochrana zdraví našich spotřebitelů je naší největší prioritou. Při řešení problému s vývozem ukrajinského obilí a dalších zemědělských komodit musí Evropská unie postupovat společně a koordinovaně.

„Náš systém kontrol patří k nejlepším na světě, i proto máme u nás dlouhodobě velmi vysokou kvalitu potravin. Chci všechny ubezpečit, že děláme detailní a intenzivní kontroly odebraných vzorků zemědělských komodit dovážených z Ukrajiny. Kontrolujeme ale samozřejmě i dovoz z dalších zemí. Pro mě je důležité, aby nedošlo k jakémukoliv ohrožení zdraví našich spotřebitelů. I proto ve zmíněných kontrolách budeme pokračovat,“ řekl ministr zemědělství Zdeněk Nekula (KDU-ČSL).

V laboratořích Státní zemědělské a potravinářské inspekce (SZPI) se u každého vzorku dělá rozbor na přítomnost více než 400 účinných látek. Jde především o testy na přítomnost reziduí pesticidů, mykotoxinů, ale testuje se i to, zda neobsahují těžké kovy jako olovo nebo kadmium. Parametry kvality a bezpečnosti jsou bez ohledu na původ průběžně sledovány dlouhodobě a systematicky v rámci celého trhu v ČR.

„Ohledně dovozů z Ukrajiny do České republiky je důležité nešířit zbytečnou paniku a opírat se o jasná data. Například ukrajinské pšenice se k nám v loňském roce dovezly 4 tisíce tun. Přitom naše celková produkce je zhruba 5 milionů tun, tedy tyto dovozy nepředstavují ani 0,1 procenta v porovnání s naší produkcí. Dá se říct, že v současnosti kontrolujeme vše, co se k nám z Ukrajiny přiveze,“ uvedl ministr Nekula.

Ministerstvo zemědělství chápe postoj zemí přímo sousedících s Ukrajinou, do kterých se ukrajinské zboží dostává ve větším množství. Nicméně jednostranné zákazy, které tyto země zavedly, nepovažuje za dobré řešení. Jsme na jednotném trhu a jako Evropská unie musíme postupovat koordinovaně. Je potřeba upravit fungování koridorů solidarity, tzv. Solidarity Lanes, a zajistit, aby se obilí z Ukrajiny dostalo do cílových destinací třetího světa a aby nebylo k dispozici spekulantům.

„Během víkendu jsem komunikoval i s komisařem pro oblast zemědělství Januszem Wojciechowským, abychom společně přišli s efektivním a dlouhodobým řešením. Uvítal jsem proto včerejší informaci od Evropské komise, která oznámila, že plánuje opatření, která by omezila dovoz ukrajinského obilí na unijní trh. O tématu budu v úterý jednat s panem komisařem i dalšími evropskými ministry zemědělství na jednání v Lucemburku,“ řekl ministr Nekula.

Ministr zemědělství vyzval všechny, aby při podezření nebo důkazu o tom, že došlo k porušení zákonů v souvislosti s bezpečností potravin, případně s falšováním dokumentace převážených komodit, o tom poslali informaci na e-mailovou adresu podnetypotraviny@mze.cz, i anonymně. Příslušná inspekce podněty detailně prověří. Všechny dosud zkontrolované vzorky byly vyhovující. Pokud bude nalezen nevyhovující, bude celá zásilka kompletně zlikvidována.

Státní zemědělská a potravinářská inspekce odebrala v posledních týdnech 30 vzorků obilovin a mouky. Většinu tvoří potravinářská pšenice, několik vzorků kukuřice, žito a ječmen. Testuje také vzorky mouky. Analýzy stanovují přítomnost více než 400 reziduí pesticidních látek, mykotoxiny, glyfosát, těžké kovy, případně další rozborů dle analýzy rizika.

„Parametry bezpečnosti a kvality potravinářských obilných zrn a produktů z nich vyrobených, jako jsou například mouky, kroupy, vločky, dětské příkrmy a podobně, sledujeme dlouhodobě a systematicky v rámci celého trhu v České republice, a to bez ohledu na jejich zemi původu. Jen v letošním roce jsme v rámci pravidelného monitoringu cizorodých látek v potravinách provedli 64 rozborů na mykotoxiny a 26 rozborů na tropanové a námelové alkaloidy. Další rozborů provádíme v rámci mimořádných kontrol v posledních týdnech,“ řekl ústřední ředitel SZPI Martin Klanica.

Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský (ÚKZÚZ) provádí kontroly v oblasti krmiv, a to od výroby, dovozu, přes skladování až po použití krmiva v chovech. Ročně odebere více než 1000 vzorků. V posledních dnech provedl 8 kontrol dovozů zemědělských produktů z Ukrajiny, určených jako krmivo pro zvířata.

„Tyto vzorky analyzujeme na obsah mykotoxinů, reziduí pesticidů a těžkých kovů. Dále provádíme i senzorické hodnocení včetně vyhodnocení botanické čistoty. Výsledky kontrol jsou prozatím vyhovující, v případě negativních zjištění budeme okamžitě činit potřebné kroky a informovat veřejnost,“ uvedl ředitel ÚKZÚZ Daniel Jurečka.

Kontrola dovozu potravin živočišného původu včetně importu drůbežího masa a vajec z ostatních členských států EU i třetích zemí je jednou z dlouhodobých priorit Státní veterinární správy (SVS). Zásilky jsou kontrolovány zejména v místech určení (nejčastěji logistických centrech a skladech obchodníků či zpracovatelů). Zásilky ke kontrole jsou vytipovávány na základě jejich povinného předchozího hlášení příjemci a provedené analýzy rizika.

„Na začátku dubna jsme spustili kontrolní akci, při které intenzivně kontrolujeme zásilky drůbežího masa a vajec ze zemí mimo EU. Odebrali jsme 16 vzorků, všechny dokončené testy jsou zatím v pořádku. V kontrolách budeme nadále pokračovat,“ řekl ústřední ředitel SVS Zbyněk Semerád.

Vojtěch Bílý

tiskový mluvčí Ministerstva zemědělství